

Eksempler på bruk av 'hvem' som relativt pronomen

A. Sakprosa

1. Men der har alltid været menn for hvem en indre holdning var mere viktig enn livet selv og som måtte slå for ikke å miste dette sitt egentlige liv.
 - Alf Larsen, Nattetanker, Oslo 1978, s. 64
2. En person derimot om hvem man vet at han bare bruker riksmål, vil man ikke så lett uten videre kalle riksmålsmann.
 - B. Bleken, Om norsk sprogstrid, Oslo 1966, s. 13
3. Vi kan også tenke oss en «ren tilnæringsstrever», for hvem den fortsatte sprogreisning i og for seg intet betyr.
 - B. Bleken, op. cit., s. 47
4. Orwell – for hvem alt var nytt – måtte satse mer.
 - Fr. Wulfsberg, George Orwell, Oslo 1968, s. 53
5. [...] han oppfatter i det hele tatt Orwell derhen at denne tror at slaget er vunnet hvis bare gode følelser kan vekkes hos makelig anlagte mennesker for hvem litt veldedighet markerer yttergrensen.
 - Fr. Wulfsberg, op. cit., s. 56
6. Det er forskere [...] som hevder at Giordano Bruno, for hvem Hermes Trismegistos var den store guddommelige profet, våget frivillig å vende tilbake til Italia fordi han på det tidspunkt mente å ha en slik magisk makt at intet kunne true ham.
 - A. Brynildsen, Johannes Kepler. Nyplatonismens triumf og selvovervinnelse, Oslo 1976, s. 34
7. [...] det samme er som før nevnt X (Dolonien), som Wilamowitz tilskrev en eller annen bearbeider, hvem vi også har å takke for VIII og IX, sendeferden til Achilleus, som riktignok er like gammel som «Ur-Iliaden», men som har levet et egenliv som enkeltdikt.
 - W. Schadewaldt, Homer og det dikteriske, overs. av Ø. Andersen, Oslo 1977, s. 197
8. Sammen med Frederik van Eden og Henriette Roland Holst hører Gorten til de nederlandske diktere i denne tiden hos hvem en kommunistisk ideologi går hånd i hånd med en nesten religiøs mystikk.
 - Store norske leksikon, bd. 5, Oslo 1979, s. 216
9. [...] en verdig kjemper, i hvem større makter kan føre sin strid.
 - Store norske leksikon, bd. 2, Oslo 1978, s. 60
10. I likhet med en rekke andre unge intellektuelle, blant dem Walt Whitman, om hvem det er sagt at han «innsuget folkets egne følelser, dets angst, forhåpninger og aspirasjoner», sluttet Bancroft opp på Jacksons side.
 - Grimberg, Menneskenes liv og historie, bd. 18, overs. av T. Width, Oslo 1979, s. 274
11. Han sidestilte dette med adferden til en bedriftsleder, for hvem stoltheten er drivkraften til å yde beste i arbeidet.
 - Aftenposten, morgennr., 4.2.1980
12. Denne følelse av befrielse og lettelse er det Aristoteles mener med tragisk «nyttelse», ifølge Davydov, for hvem den greske tragedie representerer en form for sosialterapi.
 - J. Børtnes, Aristoteles om diktekunsten, Oslo 1980, s. 76
13. I motsetning til dødsoppfatningen hos tidligere tiders diktere, for hvem døden var en romantisk rekvisitt, var denne død altfor virkelig.
 - Cz. Milosz, Det trellbundne sinn, overs. av I. Lunde, Oslo 1981, s. 107
14. Bare de nysgjerrige fruer, for hvem romaner erstatter livet, fortsatte å lese.
 - H. Groth, Samlede essays og kommentarer, Oslo 1982, s. 900
15. [...] den eneste sjefredaktør for et stort bladforetagende, for hvem verden og samtidens begivenheter var revnende likegyldige.
 - H. Groth, op. cit., s. 187
16. Han er [...] like slu som Bresjnev, om hvem Kissinger sier i sine memoarer: «En slu rev, samtidig avvæpnende åpen, en sentimental kyniker».
 - Farmand, nr. 46, 1982, s. 15

17. Norske institusjonsteatre har innebygget en vrien konflikt mellom to grupper som har totalt ulike forhold til sitt virke. På den ene side kunstnerne, som har mulighet til å virkeliggjøre seg gjennom sitt arbeide i teatret. På den annen det tekniske personale, for hvem teaterjobben er en hvilken som helst jobb [. .]
 > Aftenposten, morgennr., 3.12.1982
18. Det vil alltid finnes kvinner for hvem denne livsform er naturlig.
 > E. Haslund, Sigrud Undset - en antifeminist?, i: Sigrud Undset i dag, Oslo 1982, s. 24
19. Mennene har også sine forestillinger om lykken. De er ikke eksklusive, men de gamle og vedtatte og selvfølgelige: å eie en kvinne for hvem de er den første og eneste.
 > E. Steen, Omkring Sigrud Undsets tidlige samtidsskildringer, i: Sigrud Undset i dag, Oslo 1982, s. 57
20. Her siterer Tikhon til slutt Jesu ord om forførelsen, for hvem det var bedre at det var hengt en kvernsten om hans hals og han var nedsenket i havets dyp.
 > St. Gil, Nikolaj Stavrogin og rotløshetens tragedie, i: E. Egeberg et alii [red.], Streiftog i Dostojevskijs verden, Oslo 1982, s. 186
21. Han er den eneste som ikke behøver å foregi noen kontakt med de andre. Han er den eneste om hvem vi ikke vet alt.
 > Morgenbladet, 14.1.1983
22. Men hva med alle som ikke kan leve uten alkohol og for hvem alkohol er en svøpe?
 > Aftenposten, morgennr., 26.1.1983
23. [. .] da velger man automatisk mennesker for hvem kultur er en fritidsbeskjeftigelse.
 > Aftenposten, morgennr., 29.1.1983
24. Det finnes vel ikke tenkende mennesker i dag, bare snobber, for hvem dette aristokratiske blodssnakk har noen realitet.
 > Aftenposten, morgennr., 23.2.1983
25. Hun bestilte sæd fra en spesiell sædbank fra «Giver nr. 28», om hvem det er lekket ut at han er midt i tyveårene, assisterende professor ved et førsteklasses universitet i USA, og en utmerket musiker.
 > Aftenposten, morgennr., 6.8.1983
26. Den nederlandske dansepedagog Pauline de Groot, om hvem det sies at han har en strøm av energi som gjør at bevegelsen aldri stopper.
 > billedundtekst, Aftenposten, morgennr., 6.8.1983
27. Men så finnes der en liten menighet av togfrelste, som føler seg personlig forurettet hver gang NSB foretar innskrenkninger, og for hvem det er en fryd å ristes noen timer på våre skinneganger gjennom daler og over fjell.
 > Aftenposten, morgennr., 28.4.1984
28. Her er vi straks ved det som så tydelig er hovedsaken i boken, nemlig en inngående sonndring mellom mennesker for hvem kunst og kultur er noe absolutt ekte og forpliktende, og mennesker som bare bruker kunsten til å oppnå penger, makt og ære.
 > A-Magasinet, nr. 34, 1985, s. 30
29. Til glede og stor oppstandelse for de tusener av mennesker for hvem hun er et symbol og en drivkraft [. .].
 > Dagbladet, 28.10.1985
30. Et falskt håp for de unge arveløse, for hvem bourgeoisiet finnes både til høyre og venstre.
 > A-Magasinet, nr. 45, 1985, s. 42
31. Vi tror at Michael Grundt Spang har rett når han i VG karakteriserer Arne Treholt som en manipulator av klasse for hvem Arne Treholt er den eneste person i verden som virkelig teller [. .].
 > Farmand, nr. 26, 1986, s. 6
32. Stjerna og Hyrden i det isolerte hjemmet tilhører en intellektuell elite hos hvem alt åndsliv blir tilpasset et verdensavstøtende livssyn.
 > Dagbladet, 19.9.1986, s. 33 [bokanm.]
33. Vondel beskriver nemlig kong Salmoneus som en moderne ateist, for hvem den åndelige verden utelukkende er et fantasiprodukt.
 > Kåre Langvik Johannesen, Efterord, i: Joost van den Vondel, Lucifer, Oslo 1987, s. 135
34. Engang hørte jeg i NRK en omtale av sangeren Cliff Richard, om hvem det ble sagt at [. .]
 > Aftenposten, morgennr., 19.12.1988
35. en av de unge døde i den dansk-norske felleslitteraturen, om hvem vi bare vet det nødvendigste
 > Aftenposten, morgennr., 6.10.1992

36. Hun fant store forfattere blant kvinner, om hvem det var sagt at de ikke kunne skrive.

➤ Aftenposten, morgennr., 24.4.1993

37. Ikke for ingenting var det under romantikken man gjenoppdaget den gamle tenker Jakob Böhme, for hvem Gud er natur og naturen bevegelse, og for hvem naturen blir til gjennom utspaltning av motsetninger.

➤ Magne Malmanger, *Fra klassisisme til tidlig realisme 1814–1870*, i: *Norsk malerkunst*, bd. 1, Oslo 1993, s. 253-254

38. I motsetning til Schirmer, for hvem det allmenne falt sammen med det ideelle og derfor hadde en høyere gyldighet, var Cappelen opptatt av det egenartede, det individuelle og stedegne.

➤ Magne Malmanger, *op. cit.*, s. 308

39. Theodor Kittelsen var en annen av Munchenkullet fra 70-årene for hvem nyromantikken og stemningsmaleriet fikk stor betydning.

➤ Knut Berg, *Naturalisme og nyromantikk 1870–1900*, i: *Norsk malerkunst*, bd. 1, Oslo 1993, s. 465

40. Og den fornyede interesse for pater Lutz som følger i kjølvannet, vil glede dem blant oss for hvem navnet Lutz ennå betyr så meget

➤ St. Olav, nr. 5, 1995, s. 16

41. Og å leve tett på folk for hvem en gudinnefestival i Bengal er det viktigste i tilværelsen, får konsekvenser hos deg selv, sier hun

➤ Aftenposten, morgennr., 18.5.1995

42. [. . .] en from katolsk kunstner for hvem troen var dypt forankret i eget liv.

➤ Bokvennen, nr. 1, 1995

43. [. . .] betraktningen av den Annen som kun det ikke-identiske i forhold til mitt selv hos hvem jeg kan få korrigeret min identitets «enfold»[. . .]

➤ H. Kolstad, H. Bjørnstad, A. Aarnes, *I sporet av det uendelige. En debattbok om Emmanuel Levinas*. Oslo 1995, s. 212

44. en kunstner for hvem livet er viktigere enn kunsten

➤

➤ Aftenposten, morgennr., 29.7.1995

B. Skjønnlitteratur

45. Madame Stahl, om hvem noen sa at hun hadde plaget livet av sin mann, andre derimot at det var han som hadde plaget henne med sitt utsvævende liv, hadde alltid vært en sykkelig og eksaltert kvinne.

➤ L. Tolstoj, *Anna Karenina*, overs. av Erik Egeberg, Oslo 1974, bd. 1, s. 239¹

46. Slik var det Frodo så henne som få dødelige til da hadde sett: Arwen, Elronds datter, henne om hvem det ble sagt at Luthiens bilde påny var kommet til jorden.

➤ J. R. R. Tolkien, *Ringens brorskap*, overs. av T. B. Høverstad, Oslo 1980, s. 266

47. Jeg tenkte på Judas Iskariot, om hvem en åndfull forfatter har sagt at han forrådte Jesus nettopp fordi han hadde en ubegrenset tro på ham.

➤ M. Kundera, *Latterlige kjærlighetshistorier*, overs. av Ådne Goplen, Oslo 1982

48. Jeg vil til himlens topp, bak alle skyer, / vil stige over altet som Guds like / og siden bare nådig skinne på / de makter som i mig kan se den fyrste / hvem alle har å takke for sitt len.

➤ Joost van den Vondel, *Lucifer*, gjendiktet av Albert Lange Fliflet, Oslo 1987, s. 80

49. Han var velstående – gav inntrykk av det, i hvert fall – men Mary var av den typen for hvem penger ærlig og oppriktig ikke betyr noe som helst.

➤ Edmund Crispin, *Hvem drepte Baker*, i: *Verdens beste kriminalfortellinger*, Oslo 1987, s. 180

50. Kokkepikene, av hvem Diotima forlangte korrekt tenkning og erkjennelse av begåtte feil, hadde skiftet ofte i den tiden Rachel hadde vært i tjeneste [. . .]

➤ Robert Musil, *Mannen uten egenskaper*, overs. av O. M. Selberg, bd. 1, Oslo 1990, s. 146

¹ Jf.: «Mens han svarte på alle spørsmålene om hva som skulle gjøres med sakene og værelsene til Anna Arkadjevna, tok han seg hårdt sammen for å gi inntrykk av å være en mann som det inntrufne ikke var kommet uforutsett for, ikke inneholdt noe som skilte det fra andre begivenheter» (ib., s. 171). Denne setningen ville blitt mer velklingende hvis oversetteren hadde skrevet: «[. . .] en mann for hvem det inntrufne ikke var kommet uforutsett, ikke inneholdt noe som skilte det fra andre begivenheter [. . .]».

51. En person av denne type, hos hvem forhold som lar en annen uberørt, er nok til å fremkalle «beslutningen» om en straffbar handling, var Moosbrugger.
 > Robert Musil, op.cit., s. 213
52. Hvis det iaktatte element er eksaktheten selv, hvis man isolerer det og lar det utvikle seg, betrakter det som tenkevane og livsholdning, og lar det utøve sin forbilledlige kraft på alt som kommer i berøring med det, føres man til et menneske hos hvem nøyaktighet og ubestemtthet inngår en paradoksal forbindelse.
 > Robert Musil, op.cit., s. 216
53. mennesker i hvem hangen til det onde knitret som ilden under en kjele
 > Robert Musil, op. cit., s. 262
54. [. . .] en utmerket, men nokså eksentrisk person hos hvem den aller minst ting, lot det til, var tilstrekkelig for å stanse en spontan følelse eller forandre en tankes løp.
 > Marcel Proust, På sporet av den tapte tid, overs. av A. Amadou, bd. I, Oslo 1993, s. 22
55. [. . .] denne første Swann i hvem jeg gjenfinner min barndoms søte villfarelse, og som for øvrig ligner mindre på de øvrige personer jeg kjente i samme periode.
 > Marcel Proust, På sporet av den tapte tid, overs. av A. Amadou, bd. I, Oslo 1993, s. 28